

ผลของการให้ MONENSIN ต่อการทำงานของต่อมน้ำนมในโคนม
พันธุ์ ผสมโฮลสไตน์ในช่วงท้ายของการให้นม

นาย สัมพันธ์ พุกษากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสัตววิทยาการสัตว ภาควิชาสัตววิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-187-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 80194582

~~I 18810194~~

EFFECTS OF MONENSIN ON MAMMARY GLAND FUNCTION DURING
LATE LACTATION IN CROSSBRED HOLSTEIN CATTLE

MR. SUMPUN PREUKSAGORN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Animal Physiology

Department of Physiology

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-187-4

สัมพันธ ฤทษากร : ผลของการให้ MONENSIN ต่อการทำงานของต่อมน้ำนมในโคนม พันธุ์ผสมโฮลสไตน์ในช่วงท้ายของการให้นม (EFFECTS OF MONENSIN ON MAMMARY GLAND FUNCTION DURING LATE LACTATION IN CROSSBRED HOLSTEIN CATTLE) อ.ที่ปรึกษา : ศ.น.สพ.ดร.ณรงค์ศักดิ์ ชัยบุตร, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.น.สพ.สมชาย จันทร์ผ่องแสง ; 47 หน้า. ISBN 974-331-187-4.

การทดลองจัดขึ้นเพื่อศึกษาผลของ monensin ต่อการทำงานของต่อมน้ำนมในโคนมพันธุ์ผสมโฮลสไตน์ในช่วงท้ายของการให้นม โดยใช้โคนมพันธุ์ผสมโฮลสไตน์จำนวน 14 ตัวแบ่งเป็นสองกลุ่ม ๆ ละ 7 ตัว สัตว์ทดลองอยู่ในช่วงท้ายของการให้นม (ประมาณ 270 วันภายหลังคลอด) และไม่ได้ตั้งท้อง โคในกุ่มทดลองจะถูกป้อนด้วย sodium monensin ในรูปแบบแคปซูลแบบ slow-release capsule สัตว์ทดลองทั้งสองกลุ่มถูกเลี้ยงด้วยอาหารข้นและอาหารหยาบชนิดเดียวกันโดยให้ในปริมาณที่เพียงพอต่อการให้นมในแต่ละวันและคงสภาพดัชนีของรูปร่างไว้ที่ 2.5 ตลอดการทดลองจะให้ฟางข้าวเพื่อเป็นแหล่งของอาหารเยื่อใยแก่สัตว์ทดลอง

Monensin ที่ให้เข้าไปในกระเพาะรูเมนเป็นผลให้มีการเพิ่มปริมาณความเข้มข้นของโพธิโอเนดในกระเพาะรูเมน ($P < 0.05$) และลดปริมาณความเข้มข้นของอะซิเตด ($P < 0.05$) ผลดังกล่าวทำให้อัตราส่วนของอะซิเตดต่อโพธิโอเนดมีค่าลดลงหลังการให้ monensin ($P < 0.05$) ในขณะที่อัตราส่วนนี้มีค่าคงที่ในกลุ่มควบคุมตลอดการทดลอง พบว่า monensin ไม่มีผลต่อความเข้มข้นของบิวทิเรดและเวอเลอเรดในกระเพาะรูเมน และยังไม่มียผลต่อความเข้มข้นของ allantoin ในน้ำนม แต่พบว่าปริมาณการขับ allantoin มีค่าลดลงในกลุ่มที่ได้รับ monensin ($P < 0.05$) ความเข้มข้นของกลูโคสในพลาสมา ผลต่างของความเข้มข้นของกลูโคสในพลาสมาที่เจาะจากหลอดเลือดแดงและหลอดเลือดดำของเต้านม รวมทั้งการรับกลูโคสเข้าสู่เต้านมไม่พบการเปลี่ยนแปลงตลอดการทดลองทั้งสองกลุ่ม ปริมาณนมที่ได้ในกลุ่มควบคุมจะลดลงในลักษณะเช่นเดียวกับการให้นมในช่วงท้าย และ monensin ไม่มีผลทำให้ปริมาณการหลั่งน้ำนมสูงขึ้น แต่พบว่าในกลุ่มที่ให้ monensin นั้น ปริมาณการให้นมสองสัปดาห์แรกหลังการให้ monensin จะมีค่าเป็นบวก ผลการตรวจสอบส่วนประกอบหลักในน้ำนม คือ แลคโตส ไขมันและโปรตีน พบว่าน้ำนมจากทั้งสองกลุ่มทดลองมีส่วนประกอบไม่ต่างกันตลอดช่วงการทดลอง

จากผลการทดลองสรุปได้ว่า monensin ที่ให้สามารถเปลี่ยนแปลงรูปแบบการหมักอาหารในกระเพาะรูเมนให้ต่างไปจากปกติแต่ไม่มีผลต่อการเพิ่มปริมาณการให้นมในช่วงท้าย อย่างไรก็ตามโคในกลุ่มที่ได้รับ monensin จะมีแนวโน้มที่จะให้การหลั่งน้ำนมที่มากกว่าปกติในช่วง 2 สัปดาห์ภายหลังให้ monensin ผลของ monensin ที่มีผลต่อการทำให้นมในลักษณะเช่นนี้ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีที่ว่าด้วยการเพิ่มปริมาณกลูโคสสู่ต่อมน้ำนม

ภาควิชา สรีรวิทยา
สาขาวิชา สรีรวิทยาการสัตว์
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3972030331 : MAJOR ANIMAL PHYSIOLOGY

KEY WORD: MONENSIN / CROSSBRED HOLSTEIN CATTLE / MAMMARY GLAND

EFFECTS OF MONENSIN ON MAMMARY GLAND FUNCTION DURING LATE LACTATION IN CROSSBRED HOLSTEIN CATTLE. THESIS ADVISOR: PROFESSOR NARONGSAK CHAIYABUTR, Ph.D. THESIS CO-ADVISOR: ASSOC. PROF.SOMCHAI CHANPONGSANG, MS. 47 pp. ISBN 974-331-187-4.

Fourteen, non-pregnant, late lactating crossbred Holstein cattle, approximately 270 days postpartum, were divided into two groups of 7 animals each. Animals in the treated group were given sodium monensin orally in a slow-release capsule. Animals in both groups were fed with similar diet ration to maintain milk production and body score at 2.5. Rice straw was fed as a source of dietary fiber throughout the experimental period.

After monensin administration, the higher concentration of ruminal propionate ($P<0.05$) and the lower concentration of acetate ($P<0.05$) were apparent in comparison to pretreatment period. The ratio of acetate to propionate concentration decreased significantly after monensin administration ($P<0.05$), while in the control group the ratio value was maintained throughout the period of experiment. Monensin did not influence on the concentration of ruminal butyrate and valerate. The concentrations of milk allantoin between the control group and the monensin treated group were not different. The allantoin excretion was low in animals treated with monensin ($P<0.05$). The plasma concentration of glucose, arteriovenous concentration difference and mammary gland uptake of glucose remained constant in both groups. Milk yield in the control group declined during lactation advance to the later stage of lactation. An increase in the milk yield was not apparent during monensin administration. There was a positive change in milk yield in the first 2 weeks after monensin administration. Milk compositions for lactose, fat and protein in either control or monensin treated groups did not change throughout the experimental periods. It can be concluded that the role of monensin can change the ruminal fermentation pattern. Monensin could not increase milk yield in the late lactating period. The positive responses in milk yield after monensin administration do not depend on the plasma concentration of glucose and the uptake of glucose by the mammary gland. The glucogenic theory could not use to explain the positive effect of milk production in the first 2 week after monensin administration.

ภาควิชา สรีรวิทยา

สาขาวิชา สรีรวิทยาการสัตว์

ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to express my deepest gratitude to my advisor, Professor Dr. Narongsak Chaiyabutr and my co-advisor, Associate Professor Somchai Chanpongsang for their invaluable, guidance, counsel, patience and understanding.

My appreciation is also expressed to Associate Professor Dr. Duangnarumol Prachankhadee for encouraging during graduate study.

I wish to acknowledge technical help of Miss Siripen Komolvanich and Miss Hathaitip Parkinsee for their valuable assistance in this work.

Lastly, I am grateful to my own family.

This graduate work was supported in part by a fund from the Graduate School, Chulalongkorn University and the Thailand Research Fund.

TABLE OF CONTENTS

THAI ABSTRACT.....	iv
ENGLISH ABSTRACT	v
ACKNOWLEDGEMENTS.....	vi
TABLE OF CONTENTS.....	vii
LIST OF TABLES.....	ix
LIST OF FIGURES.....	x
ABBREVIATIONS.....	xi
CHAPTERS	
I. INTRODUCTION AND AIMS.....	1
II. BACKGROUND INFORMATIONS.....	6
The pharmacology of monensin.....	6
The main and additional indications of monensin.....	8
Monensin relating to mammary function.....	8
Normal ruminal fermentation patterns and their interactions with monensin.....	9
Nutrient, hormones determining milk synthesis and their interactions with monensin.....	12
The stage of lactation and the response to monensin.....	14
The potential role of monensin contributing to milk production.....	15
III. MATERIALS AND METHODS.....	17
Animals and management.....	17
Experimental procedures.....	17
Protocol of the experiment.....	18
Measurement of mammary blood flow.....	18

Determinations of mammary arteriovenous difference, mammary extraction ratio and uptake of glucose.....	19
Milk collection.....	20
Determinations of milk compositions.....	20
Collection of ruminal fluid.....	21
Determinations of ruminal VFAs.....	21
Calculation.....	22
Statistical analysis.....	23
IV. RESULTS.....	24
The concentration of ruminal VFAs during monensin administration.....	24
The Plasma glucose concentration, mammary blood flow and mammary glucose uptake.....	26
Milk yield and milk compositions.....	26
Milk allantoin and allantoin excretion.....	27
V. DISCUSSION.....	32
REFERENCES.....	41
BIOGRAPHY.....	47

LIST OF TABLES

Table	Page
1. The ruminal VFA compositions, the total concentration and the ratio of acetate to propionate in the control group and the group treated with monensin.....	28
2. Arterial plasma concentration of glucose, plasma glucose A-V difference, mammary extraction ratio, mammary glucose uptake, mammary blood flow and haematocrit in the control group and the group treated with monensin.....	29
3. Milk production and compositions in the control group and the monensin treated group.....	30
4. Milk allantoin concentration and excretion in the control group and the group treated with monensin.....	31

LIST OF FIGURES

Figure	Page
1. A model of nitrogen transactions in the rumen.	10
2. The ratio of acetate to propionate concentrations in the ruminal fluid in control group and the group treated with monensin	38
3. Milk allantoin excretion in the control group and the group treated with monensin.....	39
4. Percent change of milk yield in the control group and the group treated with monensin	40

ABBREVIATIONS

V_{infused}	Rate of infusion, ml/min
$[\text{dye}]_{\text{before}}$	The concentration of dye before infused, mg/L
$[\text{dye}]_{\text{v}}$	The concentration of dye in venous blood after infusion, mg/L
$[\text{dye}]_{\text{a}}$	The concentration of dye in arterial blood after infusion, mg/L
MPF	Mammary plasma flow
MBF	Mammary blood flow
VFA	Volatile fatty acid
$[\text{Glu}]_{\text{a}}$	The plasma concentration of glucose in arterial blood
$[\text{Glu}]_{\text{v}}$	The plasma concentration of glucose in venous blood
$[\text{Glu}]_{\text{a-v}}$	The arteriovenous difference of plasma glucose
$[\text{VFA}/C_{\text{x}}]$	The concentration of an individual ruminal volatile fatty acid
$[\text{std VFA}/C_{\text{x}}]$	The concentration of standard VFA
$(A\text{-standard})_{\text{int std}}$	The peak area of internal standard in standard solution
$(A\text{-sample})_{\text{int std}}$	The peak area of internal standard in sample solution
$(A\text{-standard})_{\text{c}_x}$	The peak area of an individual ruminal volatile fatty acid in standard solution
$(A\text{-sample})_{\text{c}_x}$	The peak area of an individual ruminal volatile fatty acid in sample solution